

sententia libellum conscriberent eas res, quae expedire viderentur
ad unitatem, et concordiam in ecc.^a retinendam quae S. D. Papa communi
ecclesiar, sibi subditas nomine offerrentur, et ut confirmarentur auctoritate
apostolica postularent, nec desinerent, quousque id effectum sit ut saltem
in pace et fide subditi sui retinerentur sub sedis Ap.^{ae} auctoritate, et in una
sancta uniuersali ecc.^a matre nra extra quam nulla salus esse possit.

Exemplum litterarum Caesaris ad summum Pont. dat. viij. Id. Martij, 1863

(39)

Sanctissime, et Beatissime Pater

Secundo congressu inter duos nuntios S. V. et nos, super negotio huius sacri Concilii
cum litteras aliquos ex Imperij nri Principibus eis insinuassem, quibus animad-
uertebatur eos iamdiu nonnulla subodorasse futura in Concilio, quibus nedum
ipsis, uerum etiam cunctis Christum profitentibus imponeretur, si abiq; modello,
et Canonibus in Augustanis Comitibus, 1559, celebratis, fieri contingeret. Hoc pra-
cipue urgebam, ut liberum foret Concilium; tantum in hoc uno industria
poneretur, ut minime suspicionis locus, nec ansa relinqueretur. Non depererat
mihi prorsus spes, quod reliqua impedimenta e medio tollerentur, si hoc unum,
sectariorum animas tranquillos, et pacatos reddidisset: deprehendereq; me
hanc fore tanti momenti clauem praecipuam, ne dixerim solam, Nos uero
illis innixi, sectarios, Confessionistas praecipue, ut et ipsi conuenirent
(Licet non semel, et seorsim, et una cum S. V. nuncijs repulsam passi) urgere
et instare minime desistimus: et cum diuersis eos modis aggredieremur
ut expugnare consideremus. Ecce, iam cepto Concilio rumor tam a Catho-
licis, q; ab alijs hinc inde spargitur, Concilium in omnibus ad nutum dirigi,
et moderari; Roma cursores sursumq; deq; uolitare; nil proponi, aut
tractari, quod a Romana curia speciatim haud imponatur, promissis donis

et minis cuncta agitare in Con^o: ita ut aperte quoque factiones exinde
inter Patres exorta sint, quae demum publicis literis, et euulgatis libellis, quibus
aperte sacrosancti Concilij libertas impugnatur, et antiqua illa apud Or-
thodoxos Patres in Concilijs auctoritas maximè exploditur, confirmata sa-
cruatur totius Ecclesiastica disciplina robur, honos omnis, et reueren-
tia Oecumenicor, Concilior, quam sanctis Euangelijs aequare non sunt
ueriti, submoventur, dum et ciuilibus Comitibus inferiora redduntur, et
consultis peritur, parua; quod nos ut accusare nolumus, ita nec appro-
bare possumus: importunè hæc fieri, et in Ecc^{ca} ueritatis, quam per
Concilium minime uerari molebamur, maximum detrimentum saltem
minime possumus. Insultant nobis aduersarij, factum magis faciunt,
et tollunt ad sidera uicisse causam gloriantur: et quid illis respon-
dendum erit? S. V. suppeditet. si per Concilium conciliare eos curat
repetimus, sicut non ui, nec fraude, nec astu, aut dolo; sed modestè
sinceritati, et ueritati agendum esse censemus. Patribus in Concilio
intentionem nostram apertis uerbis aperire curauimus, quod et per
alios Principes fieri cupimus, ut uidelicet per Oratores, qui idcirco
tractandis intersunt, immediatè Patribus ipsis necessaria proponant
quae uerò nobis, et Consiliarijs nris, et Theologis uisa sunt opportuna
pro correctionis tantæ uia, et errorum correctione per Oratores
nostri istæ prudentiam S. V. innotescere fideliter deuenimus.
Nam multo plura sunt, quam literis his contineri possint, quibus et
ear, copias, quas Principum aliquot Oratores in Concilio, et nobis,
dedere annecti uolumus. Dat. Ciprotoni vni Iohannes Marty

M. D. Lxij
Ferdinandus primus Imperator